

3. Рейтинг стійкості банків за підсумками 2 квартала 2018 [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://minfin.com.ua/ua/banks/rating/?date=2018-07-01>.

4. Загальна інформація про банк [Електронний ресурс] // ПриватБанк. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://privatbank.ua/about>.

5. Стратегія АТ КБ ПриватБанк до 2022р. [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://static.privatbank.ua/files/20180117.pdf>.

Х. ВДОВИЧ

Науковий керівник – к.е.н., доц. Н.Л.Михальчишин

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сучасний ринок фармацевтичної продукції є складним, багатофункціональним та багаторівневим із високими темпами зростання виробництва і продажів. Причинами такого зростання є особливості лікарських засобів, які задовольняють специфічні потреби споживачів, і, попит на які збільшується незалежно від економічних, політичних та інших видів чинників. Сучасними тенденціями та напрямками розвитку світового фармацевтичного ринку, які склались впродовж останніх років, є поглиблення фармацевтичної глобалізації; гармонізація законодавчої бази та активізація реформ у системі охорони здоров'я; збільшення масштабів проведення НДДКР та обсягів виробництва медичних препаратів у Китаї та Індії, а також інших країнах, в яких можливо зменшити витрати; вихід фармацевтичних компаній на ринки з кращими перспективами розвитку і можливостями зростання; поширення практики диверсифікації діяльності найбільшими фармацевтичними компаніями; загострення проблем, пов'язаних із збільшенням кількості підроблених та неякісних ліків на ринку; поширення тенденцій концентрації через злиття і поглинання на світовому фармацевтичному ринку.

В Україні виробництво фармацевтичної продукції на сьогодні здійснюють близько 117 вітчизняних підприємств, що забезпечують потребу 50% медичних препаратів фармацевтичного ринку. Проте, фармацевтичний ринок України залишається імпортозалежним не лише щодо готових медпрепаратів, але й сировини для їх виготовлення, що впливає на собівартість та ціноутворення на лікарські засоби через вплив курсу валюти, митних платежів.

Всіх учасників фармацевтичного ринку України можна поділити на такі основні групи: вітчизняні виробники, які перейшли до європейських стандартів GMP; східноєвропейські виробники («KRKA», «GedeonRichter»), які довгий час працюють на ринку України; нові генеричні компанії («Actavis»,

«Zentiva»), які відрізняються гнучким ціноутворенням і оперативним формуванням товарного асортименту; інноваційні виробники («Novartis», «Sanofi-Aventis»), що розвивають нові підходи до лікування, мають широку доказову базу, але й вищі ціни та нішеві компанії («MiliHealthcare», «Heel»), що мають успішні позиції тільки на окремих ринках. Саме ці компанії і формують структуру фармацевтичного ринку України.

На даний час Україна знаходиться на шляху євроінтеграції, тому доцільно досліджувати досвід країн ЄС у питаннях розвитку фармацевтичної галузі. Для фармацевтичного сектору Європейського Союзу характерно розвиток власної фармацевтичної галузі; зрілий фармацевтичний ринок зі стійкими темпами росту в середньому 3-5% щороку; інноваційність, якої бракує для розвитку даного виду діяльності підприємствам інших країн, включаючи і Україну. Факторами успіху фармацевтичних компаній ЄС є:

- застосування європейськими виробниками медичних препаратів сучасних бізнес-моделей розвитку з використанням переваг інтернаціоналізації виробництва та капіталу при відкритті нових виробництв на території країн з позитивною динамікою попиту;
- поглиблення внутрішньо регіонального і транскордонного партнерства, зокрема в рамках коопераційних союзів, стратегічних альянсів, а також повної інтеграції – процесів злиття і поглинання;
- диверсифікація портфелю продукції фармацевтичних компаній, з перенесенням акцентів на виробництво дженериків, що пов'язано з поширеною тенденцією закінчення дії більшості патентів.

Перспективи розвитку фармацевтичного ринку України в умовах поглиблення процесів євроінтеграції пов'язані з реалізацією ряду заходів: поглиблення міжнародної кооперації вітчизняних виробників фармацевтичної продукції із зарубіжними; реалізація стратегій розвитку, які дозволять підвищити рівень конкурентоспроможності українських фармкомпаній в рамках інтенсифікації євро інтеграційних процесів; забезпечення інвестування вітчизняних виробників медпрепаратів у проведення НДДКР; оптимізація логістичних ланцюгів постачання, виробництва та збуту фармацевтичної продукції; удосконалення системи ціноутворення відповідної внутрішнім і зовнішнім факторам функціонування фармацевтичних компаній; прискорення процесу реалізації реформ у системі охорони здоров'я та впровадження європейських стандартів у фармацевтичній галузі.

Отже, фармацевтичний ринок як Європейського Союзу, так і України динамічно розвивається. Структура українського ринку характеризується брендовим створенням лікарських препаратів, що впливає на ціну, сплачену кінцевим споживачем. Проте, українські підприємства при виході на європейський ринок мають великий потенціал для підвищення конкурентоспроможності при виході на європейський ринок.